

สำเนา

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๗๙๒/๒๕๕๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๘๕ /๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ผู้ฟ้องคดี

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจรุ่ง ที่ ๑

นางภาวิณี เตชะตานนท์ ที่ ๒

นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์ ที่ ๓

นายศุภณัฐ เตชะตานนท์ ที่ ๔

นายศุภกิจ เตชะตานนท์ ที่ ๕

บริษัท ธนาคารกลีกรไทย จำกัด (มหาชน)

สาขาเมืองพล ที่ ๖

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา
ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๗/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๓๔๐/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น
(ศาลปกครองขอนแก่น)

สำเนาถูกต้อง
รพ
(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/คดีนี้...

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ การเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การมาตรฐานเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรม และทรัพยากรธรณี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรที่ ๘๙/๒๕๓๙ ในเขตท้องที่ตำบลโนนพะยอม และตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ต่อทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) และเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอไว้เป็นคำขอประทานบัตรชั่วคราว เลขที่ ๒๑/๒๕๓๙ ซึ่งเป็นการขอประทานบัตรชั่วคราวครั้งที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตร และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ออกประทานบัตรชั่วคราวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินกิจการตามคำขอประทานบัตรชั่วคราวตลอดมา จนกระทั่งวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้ออกประทานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ เพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรไว้กับผู้ฟ้องคดี โดยตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะผ่อนชำระเงินเป็นงวด งวดละเท่าๆ กัน ในเงื่อนไขที่ได้สิทธิให้ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก นับแต่วันรับประทานบัตร โดยขอชำระผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๔ งวด จำนวนเงินงวด งวดละ ๔๔,๔๗๑.๓๖ บาท โดยจะชำระแต่ละงวดภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ของปีถัดจากเงื่อนไขที่ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก ตามลำดับทุกปี จนครบถ้วน ณ ที่ทำการทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ฝ่ายทรัพยากรธรณี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น ซึ่งกำหนดชำระเงินงวดแรกครบกำหนดภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยินยอมผูกพันตนร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ร่วมกัน และแทนกัน ในจำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาค้ำประกัน ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าทำกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินทรายโดยวิธีเหมืองหาคับนับแต่ได้รับประทานบัตรชั่วคราวในปี ๒๕๔๐ มาโดยตลอด จนได้รับประทานบัตรเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนี้ค่าตอบแทนผลประโยชน์ที่จะต้องชำระเป็นเงิน ๑๕๒,๓๕๐ บาท นับแต่ได้รับประทานบัตรเป็นต้นไปตามข้อตกลง ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอจดทะเบียนเลิกห้างและได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ

สำเนาถูกต้อง
รพ
(นางสาวกัญญา ทดคอม)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติกร

/แต่อย่างไร...

แต่อย่างไร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจถือเอาประโยชน์ในเงื่อนไขที่จะขอผ่อนชำระหนี้ ตามเอกสารข้อตกลงอีกต่อไป และต้องชำระหนี้จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นหุ้นส่วน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนและผู้ชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีด้วย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ กลับเพิกเฉย กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ผิดนัดชำระหนี้ และต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นดอกเบี้ยในอัตรา ร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๔,๒๗๘.๗๕ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ร่วมกัน และหรือแทนกันในหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ในกรณีการจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรสำหรับประทานบัตรชั่วคราวนั้น ไม่มีการจัดเก็บเนื่องจากการขอประทานบัตรชั่วคราวเป็นการขออนุญาตทำเหมืองชั่วคราวก่อนได้รับประทานบัตร ซึ่งตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดไว้ว่า เมื่อได้มีการรังวัดกำหนดเขตเหมืองแร่ตามคำขอประทานบัตรแล้ว และทางราชการยังไม่พร้อมที่จะออกประทานบัตรได้ เนื่องจากมีกระบวนการหลายขั้นตอน สามารถยื่นคำขอประทานบัตรชั่วคราวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้ รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกประทานบัตรชั่วคราว ซึ่งจะมีอายุ ๑ ปี การจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร เป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่กำหนดไว้ว่า ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตรให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่หรือประสงค์จะเปิดการทำเหมืองอยู่ในเขตคำขอนั้น และผู้ยื่นคำขอจะต้องเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด ในกรณีที่ได้รับประทานบัตร กรมทรัพยากรธรณี (เดิม) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามหนังสือ ที่ อก ๐๓๑๘/๘๑๗๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๙ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้อ ๒.๓ ผู้ขอประทานบัตรจะต้องจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่กรมทรัพยากรธรณี (เดิม) ณ วันที่ได้รับมอบประทานบัตร จำนวนร้อยละ ๒๕

สำเนาถูกต้อง
 1/พ
 (นางสาวณัฐกานดา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ของประโยชน์...

ของประโยชน์พิเศษ ที่คำนวณได้ ส่วนที่เหลือให้ผ่อนชำระเป็นรายปี ๆ ละเท่า ๆ กัน เป็นเวลา ๑๐ ปี เว้นแต่ประธานบัตรมีอายุน้อยกว่า ๑๐ ปี ก็ให้ใช้อายุประธานบัตรแทน ในอัตราดอกเบี้ย (MLR) ร้อยละ ๑๓.๕ ต่อปี โดยให้ชำระงวดแรกและงวดต่อๆ ไปให้เสร็จสิ้น ภายในวันที่สิบห้าเดือนมกราคมของปีถัดจากปีที่ได้รับประธานบัตร กรมทรัพย์สิน (เดิม) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ ตามหนังสือ ที่ ออก ๐๓๑๕/๕๒๙๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษ เพื่อประโยชน์แก่รัฐ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ ข้อ ๓ ในกรณีผ่อนชำระผู้ขอประธานบัตร จะได้รับการปลอดการชำระผลประโยชน์พิเศษ ๒ ปีแรก นับแต่ได้รับประธานบัตร โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว โดยกำหนดให้ผ่อนชำระเป็นรายปี ๆ ละเท่า ๆ กัน ภายในอายุประธานบัตร และด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าว การนับระยะเวลาการปลอดการชำระ ๒ ปีแรก จึงไม่นับระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตประธานบัตรชั่วคราวในแต่ละปีด้วย ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันและหรือแทนกันชำระเงิน จำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี
๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันและหรือแทนกันชำระดอกเบี้ยในอัตรา ร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในต้นเงิน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งหกจะชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วเสร็จ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้การว่า เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอประธานบัตรที่ ๘๘/๒๕๓๙ ในเขตท้องที่ตำบลโนนพะยอม และตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ต่อทรัพย์สิน (นครราชสีมา) และในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้ยื่นคำขอประธานบัตรชั่วคราว เนื่องจากประสงค์จะทำเหมืองก่อนได้รับประธานบัตร เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอไว้เป็น คำขอประธานบัตรชั่วคราวเลขที่ ๒๑/๒๕๓๙ ในระหว่างที่รออนุมัติประธานบัตรนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประธานบัตรชั่วคราวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ (ที่ถูกต้องคือ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐) คือประธานบัตรชั่วคราวที่ ๑/๒๕๔๐ มีอายุ ๑ ปี นับแต่วันออก และครั้งที่สอง วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ประธานบัตรชั่วคราวที่ ๔๐/๒๕๔๑ มีอายุ ๑ ปี นับแต่วันออก เมื่อครบอายุของประธานบัตรชั่วคราวที่ ๔๐/๒๕๔๑ แล้ว

สำเนาถูกต้อง
 พว
 (นางสาวกัญญา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/กระทรวง...

กระทรวงอุตสาหกรรมได้ประกาศให้หินเป็นแร่ชนิดหนึ่งและจะต้องได้รับการรับรองว่า การทำเหมืองในเขตประทานบัตรไม่มีผลเสียหายหรือกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสียก่อนจึงจะได้รับ อนุมัติประทานบัตร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาทำการตรวจสอบ จนรับรองว่าการทำเหมืองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และได้ยื่น หลักฐานการรับรองดังกล่าวต่อกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคุณสมบัติ และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของกระทรวงอุตสาหกรรมโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว แต่กระทรวง อุตสาหกรรมก็ยังไม่ออกประทานบัตรให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องหยุดกิจการทำเหมือง เมื่อกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒ เพื่อรอการอนุมัติประทานบัตร ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ทางราชการจึงอนุมัติประทานบัตรแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีอายุ ๑๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ ในการประกอบกิจการ ทำเหมืองนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มาลงทุน รวมเป็นเงิน ๔๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อกระทรวงอุตสาหกรรมออกประทานบัตร ล่าช้าทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทำเหมืองได้อย่างต่อเนื่องและต้องหยุดกิจการในปี ๒๕๔๒ เป็นต้นมา เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้จดทะเบียน เลิกห้างโดยเสรีจสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งในการเลิกห้างนั้นได้ดำเนินการ ตามระเบียบของทางราชการทุกประการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งการเลิกห้างกับแจ้งถึง ความเสียหายที่ได้รับอันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตรล่าช้าต่อผู้ฟ้องคดี และขอรับหนังสือ คำประกันคืนจากผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็คืนหนังสือคำประกันแล้ว ข้อตกลงการจ่าย ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรจึงเลิกกัน ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ ต่อผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป นอกจากนั้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน ของห้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้ชำระเงินลงทุน ครบถ้วนแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกร้องใดๆ จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้การว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้ทำสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ โดยระบุว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการค้ำประกันตามประทานบัตรที่ ๘๙/๒๕๓๙ ฉบับลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งขณะนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่มีนิติสัมพันธ์ใดๆ กับผู้ฟ้องคดี เพราะผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการทำข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวญาณิศา พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/พิเศษ...

พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ เพื่อตอบแทนการออกพระทานบัตร เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ จึงเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ มิได้มีเจตนาที่จะค้าประกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมาก็ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการติดตามรับต้นฉบับสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ คืนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้จัดส่งคืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ แล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้รับการเวนคืนสัญญาค้ำประกัน ฉบับดังกล่าวคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยที่ผู้ฟ้องคดีหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีมิได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันฉบับดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ หาได้มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน อันจะเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ รับผิดชอบที่ระบุไว้ในสัญญาค้ำประกันแต่อย่างใด ซึ่งภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้รับเวนคืนสัญญาค้ำประกันจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ก็ได้มีการปลดภาระและคืนหลักประกันแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไป ดังนั้น เมื่อได้มีการเวนคืน ต้นฉบับสัญญาค้ำประกันโดยไม่มีการแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน ดังกล่าว ถือได้ว่าความรับผิดชอบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ มีอยู่ตามสัญญาค้ำประกันฉบับวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ เป็นอันระงับสิ้นไปตั้งแต่ได้มีการเวนคืนต้นฉบับเอกสารดังกล่าวแล้ว ถือได้ว่าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการค้าประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้ทราบ ถึงเหตุอันจะฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ตั้งแต่วันที่ได้มีการเวนคืนต้นฉบับสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ คืนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คือ ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการฟ้องคดี เมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีของผู้ฟ้องคดีในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงขาดอายุความตามกฎหมายแล้ว

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ที่กล่าวอ้างว่า ในปี ๒๕๔๒ ตลอดมาไม่ได้ดำเนินกิจการเหมืองแร่เพราะยังไม่ได้สัมปทานบัตร จึงไม่จำเป็นต้องเสียผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ นั้น เป็นข้อกล่าวอ้างที่ปราศจากเหตุผล รับฟังไม่ได้ เพราะการคำนวณและเรียกเก็บผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในการขอประทานบัตร ทำเหมืองแร่ นั้น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กรมทรัพยากรธรณี) จะคิด ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐในทันทีที่ยื่นคำขอ โดยจะกระทำโดยการเสนอของ ผู้ขอประทานบัตรก็ได้ตามความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

สำเนาถูกต้อง
ฟว
(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/โดยคำนวณ...

โดยคำนวณจากมูลค่าแหล่งแร่ตามชนิด และปริมาณ ตามจำนวนพื้นที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอประทานบัตร ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอประทานบัตรที่ ๘๘/๒๕๓๘ จำนวนเนื้อที่ ๘๔ ไร่ ๗๘ ตารางวา ชนิดแร่ หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ปริมาณแร่ ๔,๐๔๗,๐๐๐ เมตริกตัน ในปี ๒๕๔๑ ราคาแร่ประกาศ ๑๐๐ บาทต่อเมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าแหล่งแร่ ๔๐๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท เงินผลประโยชน์พิเศษในอัตราร้อยละ ๐.๑ ของมูลค่าแหล่งแร่ ส่วนที่เกิน ๕๐ ล้านบาท เป็นเงิน ๓๕๔,๗๐๐ บาท คงเหลือชำระ ณ วันที่รับมอบประทานบัตร ๓๑๘,๒๓๐ บาท แต่ต่อมาในปี ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษตามบันทึกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยราคาประกาศของแร่เท่ากับ ๕๐ บาท ค่าผลประโยชน์พิเศษจึงเหลือจำนวนเงิน ๑๕๒,๓๕๐ บาท และในกรณีพิพาทนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอประทานบัตรและได้รับประทานบัตรพร้อมกับดำเนินการเหมืองแร่แล้ว จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวนตามฟ้องเป็นผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร โดยไม่มีข้อยกเว้นความรับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น และผู้ฟ้องคดีขอปฏิเสธไม่รับรองข้อเท็จจริงในการชำระค่าหุ้นในระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับหุ้นส่วนอื่นๆ ในห้าง เพราะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนจะต้องไปดำเนินการว่ากล่าวระหว่างกันเอง นอกจากนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีภาระหนี้สินกับบุคคลภายนอกก็เป็นความผูกพันนอกเหนือที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าจะต้องมีภาระรับผิดชอบในการชดเชยค่าตอบแทนให้แก่รัฐ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชาติไปแล้ว จึงไม่มีเหตุผลที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จะมากล่าวอ้างปฏิเสธความรับผิดชอบแต่อย่างใด ในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอคืนหนังสือคำประกันจากเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่สัญญาสัมปทานกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้รับรู้ข้อเท็จจริงและไม่ยินยอมด้วย และไม่มีการอนุมัติให้คืน เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีภาระหนี้สินที่จะต้องรับผิดชอบให้รัฐอยู่ ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เอาเอกสารหลักประกันคืนไปนั้น ก็แต่โดยการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเอกสารไม่เป็นเหตุให้หนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระวังแต่อย่างใด

ในประเด็นความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ กล่าวอ้างว่าการฟ้องคดีขาดอายุความเพราะเกินระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี (วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘) ที่เจ้าหน้าที่คืนหนังสือสัญญาคำประกันแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วยความประมาทเลินเล่อไปนั้น กรณีพิพาทเป็นสัญญาสัมปทานเพื่อแสวงหาประโยชน์

สำเนาถูกต้อง
Thw
(นางสาวกัญญาณี พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/จากทรัพยากร...

จากทรัพยากรธรรมชาติ เป็นสัญญาทางปกครอง การฟ้องคดีได้มีการแก้ไขอายุความห้าปีแล้ว ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งคดีนี้นับถึงวันฟ้องคดีระยะเวลายังไม่เกิน ๕ ปี และในอีกประเด็นหนึ่งสัญญา คำประกันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำไว้กับผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาสัมปทานเหมืองแร่ตามระเบียบการดำเนินคดี ศาลให้ฟ้องรวมกันไปในสัญญาสัมปทาน ซึ่งเป็นสัญญา ประธาน แต่โดยลักษณะความรับผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในลักษณะความรับผิดชอบของ ผู้ค้าประกันนั้น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดอายุความไว้ ๑๐ ปี การฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดี ที่เรียกร้องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ขาดอายุความ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จดทะเบียน เลิกห้าง ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขชาระหนี้ อีกต่อไป หนี้จึงถึงกำหนดชำระโดยพลัน และหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ค้าประกันนี้ ก็ต้องถึงกำหนดชำระเช่นเดียวกันโดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวล่วงหน้าแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผูกพันคำประกันรับผิดกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีต่อผู้ฟ้องคดีตามสัญญาการทำเหมืองแร่ ตามประทานบัตรที่ ๘๘/๒๕๓๘ ซึ่งเป็นการค้าประกันการปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งสัญญา สัมปทานเหมืองแร่ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบชำระเงินผลประโยชน์พิเศษ เพื่อประโยชน์แก่รัฐให้กับผู้ฟ้องคดีโดยผลของกฎหมายดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจที่ปฏิเสธความรับผิดในการร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ตามฟ้องให้ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ส่วนข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่กล่าวว่าได้มีการเวนคืนสัญญาคำประกันให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปแล้ว ทำให้หนี้ของผู้ค้าประกันระงับสิ้นไปด้วยนั้น ข้อกล่าวอ้างนี้เป็นเพียงข้อสันนิษฐาน ของกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๒๗ วรรคสาม ซึ่งมีใช้ ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด ซึ่งความเป็นจริงแล้ว ผู้ฟ้องคดีในฐานะคู่สัญญาสัมปทานและคู่สัญญา คำประกันกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้รู้เห็นและมิได้ยินยอม และหรืออนุมัติให้มีการคืนสัญญา คำประกันให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีภาระหนี้จำนวน ตามฟ้องที่จะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือสัญญาคำประกันคืนจากเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีไปก็แต่โดยความประมาทเลินเล่อ ของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรักษาเอกสารที่มีได้ตรวจสอบและมิได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และมิให้ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมรับรู้ด้วยแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังคงต้องผูกพันชำระหนี้ จำนวนตามฟ้องที่ได้ผูกพันคำประกันไว้กับผู้ฟ้องคดีจนเสร็จสิ้นไป

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวญาณिता พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผู้ถูกฟ้องคดี ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองหินในเขตท้องที่ตำบลโนนพะยอม และตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ต่อทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) ในระหว่างรออนุมัติประทานบัตรนั้น ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติประทานบัตรชั่วคราวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒ ครั้ง มีอายุครั้งละ ๑ ปี นับแต่วันออก คือครั้งที่ ๑ ออกเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ครั้งที่ ๒ ออกเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ จากนั้นก็ได้ออกประทานบัตร จนเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ จึงได้ออกประทานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งหมายความว่าในการขอประทานบัตรเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ตามคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคุณสมบัติและดำเนินการตามระเบียบของทางราชการโดยครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีหรือทางราชการจึงได้ออกประทานบัตรดังกล่าวให้ แต่ได้ออกประทานบัตรล่าช้าไป ทั้งๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีความบกพร่องใดๆ ในการคิดค่าตอบแทนการอนุมัติประทานบัตรตามฟ้องนั้นแม้ทางราชการสามารถคิดได้ตั้งแต่ขณะยื่นคำขอแต่ต้องเป็นกรณีที่ทางราชการออกประทานบัตรในเวลาอันสมควร แต่ตามคดีนี้ประทานบัตรมีอายุ ๑๒ ปี นับแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ แต่ทางราชการหรือผู้ฟ้องคดีมาอนุมัติประทานบัตรเมื่อเวลาล่วงพ้นมาแล้วถึง ๗ ปี โดยไม่มีเหตุอันควร ความล่าช้าในการอนุมัติประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทำเหมืองในเวลาตามสมควร ทำให้ไม่มีเงินชำระหนี้เงินกู้ที่ได้ยืมมาดำเนินการทำเหมืองตั้งแต่ต้น จนถูกเจ้าหนี้ฟ้องร้องดำเนินคดีซึ่งความล่าช้าในการอนุมัติประทานบัตรเกิดจากผู้ฟ้องคดีฝ่ายเดียว ผู้ฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ล่วงหน้าอยู่แล้วว่าการอนุมัติประทานบัตรล่าช้าจะก่อความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอสงวนสิทธิที่จะเรียกร้องจากผู้ฟ้องคดีและผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจดำเนินการทำเหมืองได้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ขอสัญญาค้ำประกันคืนโดยสุจริต ซึ่งได้รับคืนจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ฟ้องคดีโดยชอบอันเป็นการปลดหนี้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หนี้สินตามฟ้องจึงระงับ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการคืนเอกสารแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกระทำโดยประมาทของเจ้าหน้าที่จึงเป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ ในส่วนการยื่นคำขอจดทะเบียนตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น หากว่าผู้เป็นหุ้นส่วนไม่ชำระเงินค่าหุ้นเต็มจำนวนทางราชการก็จะไม่อนุญาตให้จดทะเบียนตั้งห้างกรณีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนได้ชำระค่าหุ้นเต็มจำนวนตั้งแต่วันยื่นคำขอจดทะเบียนตั้งห้างแล้ว ทางราชการจึงอนุญาตให้จดทะเบียนตั้งห้างได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

สำเนาถูกต้อง

Thw

(นางสาวอุษณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕...

ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้สินใดๆ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนั้น สัญญาดังกล่าวเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอประทานบัตรมิใช่เกิดจากสัญญาประทานบัตร จึงมิใช่สัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำอายุความ ๕ ปี มาบังคับใช้ได้ คดีจึงขาดอายุความ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เลิกห้างโดยดำเนินการตามระเบียบของทางราชการทุกประการ เช่น มีการชำระบัญชีโดยถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงไม่มีภาระต้องชำระหนี้ใดๆ อีกต่อไป

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้การเพิ่มเติมว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของราชการ ย่อมต้องมีกฎ ระเบียบ ควบคุมดูแลทุกขั้นตอน เป็นไปไม่ได้ที่จะมีการปฏิบัติหน้าที่โดยผู้บังคับบัญชาจะไม่ทราบเรื่อง เพราะการเวนคืนเอกสารแห่งนี้ ย่อมต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ ซึ่งเป็นการปฏิบัติอันเป็นปกติของข้าราชการอยู่แล้ว ยิ่งหากเอกสารรายได้ยังมีความผูกพันที่จะต้องรับผิดชอบต่อหน่วยงานของรัฐย่อมต้องมีการตรวจสอบรายงานผู้บังคับบัญชาตามระเบียบอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายสัญญาคำประกันของธนาคารฯ ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ในด้านล่างซ้ายมือ มีลายมือชื่อของนายสมชาย คำคล้อง ตำแหน่งนายช่างเหมืองแร่ ๔ รักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ ลงลายมือชื่อ และได้ลายมือชื่อของนายสมชาย มีลายมือชื่อของนายสุภสิทธิ์ เตชะตานนท์ ผู้ชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงลายมือชื่อรับต้นฉบับสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ คืบ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งตำแหน่งของนายสมชายมีตำแหน่งรักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ ย่อมถือเป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการที่จะส่งคืนสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ และเมื่อพิจารณาจากเอกสารท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ก็ไม่ปรากฏประทานบัตรเลขที่ ๘๘/๒๕๓๙ ฉบับลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ แต่อย่างใด จึงเห็นได้ว่าการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีมีการคืนสัญญาคำประกันแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ไม่มีความผูกพันตามข้อตกลง จึงเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีดำเนินการเวนคืนต้นฉบับสัญญาคำประกันแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หาใช่เป็นการเวนคืนเอกสารโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างกฎหมายได้ ส่วนความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จะมีความรับผิดชอบอย่างไรก็เป็นเรื่องระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ กับผู้ฟ้องคดี

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติกร

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ หามีความรับผิดชอบร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ตามกฎหมาย แต่อย่างไร

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยรวม ๓ ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ และวินิจฉัยว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร โดยตกลงจะจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่ตามคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๘ แล้ว โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้กับผู้ฟ้องคดีตามสัญญาค้ำประกัน ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ แต่ต่อมาเมื่อกระทรวงอุตสาหกรรมออกประทานบัตรเลขที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทกันตามสัญญาข้อตกลงจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ และสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาฉบับแรก เมื่อสัญญาข้อตกลงจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ดังกล่าว เป็นสัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งคือฝ่ายผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาที่แสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เพราะเป็นสัญญาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผลประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการที่รัฐโดยกระทรวงอุตสาหกรรมออกประทานบัตรอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ที่ขออนุญาตประทานบัตรได้เป็นเวลา ๑๐ ปี สัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรดังกล่าว จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉะนั้น คดีพิพาทตามสัญญา ดังกล่าวจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่าการฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุ

สำเนาถูกต้อง
ไพ

(นางสาวอุษณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/แห่งการฟ้องคดี...

แห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี สำหรับคดีนี้ แม้ตามสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายเงินงวดแรกภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ของปีถัดจากปีที่ปลอดการชำระ ๒ ปีแรกนับแต่ได้ประทานบัตร คือภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จดทะเบียนเลิกห้างและจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้เสร็จภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยไม่อาจถือเอาประโยชน์ในเรื่องเวลาที่จะผ่อนชำระเป็นงวดๆ และชำระงวดแรกในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ตามข้อตกลงในสัญญาที่พิพาทได้อีก เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งการจดทะเบียนเลิกห้างและการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดชำระหนึ่งงวดแรกตามสัญญาที่พิพาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี อันเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันตามสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ นั้น เมื่อสัญญาค้ำประกันดังกล่าวเป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นสัญญาประธาน ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้รับผิดชอบภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีได้เช่นเดียวกัน ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกว่าคดีนี้ขาดอายุความจึงไม่อาจรับฟังได้

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำผิดสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐพร้อมค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด และวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ในเขตคำขอประทานบัตร ที่ ๘๘/๒๕๓๘ ไว้กับผู้ฟ้องคดี มีสาระสำคัญ ระบุว่า ข้อ ๑ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ตามคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๒

สำเนาถูกต้อง

ทว

(นางสาวกัญญา พหลอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/กรกฎาคม...

กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตกลงจะจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้กับผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท และให้ถือว่าข้อตกลงนี้เป็นเงื่อนไขในการออกประทานบัตร ข้อ ๒.๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอผ่อนชำระเงินเป็นงวดๆ ละเท่าๆ กัน ซึ่งได้สิทธิให้ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก นับแต่วันรับประทานบัตร โดยขอชำระผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๔ งวด เป็นเงินงวดละ ๔๔,๔๗๑.๓๖ บาท โดยจะชำระแต่ละงวดภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ของปีถัดจากปีที่ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก ตามลำดับทุกปีจนครบถ้วน ณ ที่ทำการทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยินยอมให้ผู้ฟ้องคดีคิดเงินค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดถึงวันชำระจริง ข้อ ๕ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดหรือทุกข้อตามหนังสือฉบับนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดเงื่อนไขในการออกประทานบัตรและยินยอมให้เรียกร้องจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้จากผู้ค้ำประกันตามหนังสือผู้ค้ำประกันว่าด้วยการทำเหมืองที่ได้ทำไว้กับผู้ฟ้องคดีตามประทานบัตรดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยินยอมให้เพิกถอนประทานบัตรซึ่งออกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำขอประทานบัตรที่ ๘๙/๒๕๓๙ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่โต้แย้งคัดค้านหรือเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใดๆ ทั้งสิ้น ฉะนั้น เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประทานบัตรเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างตามคำขอประทานบัตรที่ ๘๙/๒๕๓๙ ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามประทานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาด้วยการชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระงวดแรกจำนวน ๔๔,๔๗๑.๓๖ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นปีถัดจากปีที่ปลอดการชำระสองปีแรกนับแต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับประทานบัตร และชำระเงินงวดที่สอง ที่สาม และที่สี่ ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ตามลำดับ แต่โดยเหตุที่เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอจดทะเบียนเลิกห้าง และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ตามหนังสือสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดขอนแก่น ที่ ๘๗๕ ออกให้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยที่ไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจถือเอาประโยชน์ในเงื่อนไขขอผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาข้อตกลงดังกล่าว

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวกัญญาณี พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/อีกต่อไป...

อีกต่อไป และต้องชำระหนี้จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ชำระบัญชี กลับเพิกเฉย มิได้ชำระเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติผิดสัญญาข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท พร้อมชำระค่าปรับตามข้อ ๒.๒ ของสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งถือเป็นวันผิดนัดชำระหนี้จนถึงวันฟ้อง (วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑) เป็นเงินจำนวน ๔๕,๐๑๓.๙๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๗,๓๖๓.๙๐ บาท แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีขอค่าปรับนับแต่วันผิดนัดถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๓๔,๒๗๘.๗๕ บาท รวมกับเงินต้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี กับต้องชำระค่าปรับดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑) จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ และเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายก่อนจดทะเบียนเลิกห้างตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดขอนแก่น ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จึงต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในหนี้ดังกล่าวตามมาตรา ๑๐๗๗ (๒) ประกอบมาตรา ๑๐๗๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ แม้จะปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดขอนแก่น ที่ ๑๘๖๒/๓๙ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ มีชื่อเป็นหุ้นส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการก็ตาม แต่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงหุ้นส่วนหลายครั้งด้วยกันตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดขอนแก่น ฉบับลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จำนวน ๕ ฉบับ โดยก่อนจดทะเบียนเลิกห้างตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายก่อนจดทะเบียนเลิกห้าง มีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กับนายสุภรจ เตชะตานนท์ เป็นหุ้นส่วน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ไม่ได้เป็นหุ้นส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด อีกทั้งยังปรากฏ

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวกัญญา พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ตามหนังสือ...

ตามหนังสือรับรองนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดขอนแก่น เลขที่ ๑๓๘๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีทุนจดทะเบียนจำนวนหนึ่งล้านบาท และทุนชำระแล้ว จำนวนหนึ่งล้านบาท อันแสดงว่าผู้ถือหุ้นทุกคนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ชำระเงินลงหุ้น เต็มจำนวนแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ซึ่งไม่ได้เป็น หุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จดทะเบียน เลิกห้าง จึงไม่ต้องรับผิดเป็นการส่วนตัวร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในหนี้จำนวนดังกล่าว ตามมาตรา ๑๐๗๗ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในต้นเงิน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เห็นว่า จำนวนเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกต้องชำระจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท นั้น ได้คิดรวม เบี้ยปรับหรือดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันผิดนัดถึงวันฟ้องคดีไว้แล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้คิดดอกเบี้ยจากเงิน จำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไปอีก จึงเป็นการคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ย ในระหว่างผิดนัด ซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง ศาลจึงไม่อาจพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้ สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ โต้แย้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดต่อผู้ฟ้องคดีตามสัญญา ข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ดำเนินกิจการเหมืองแร่ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ รวมถึง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีปัญหาสภาวะทางเศรษฐกิจอันเป็นอุปสรรคในการทำเหมือง จนเป็น สาเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องกู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มาลงทุน รวมเป็นเงิน ๔๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษ ฯ ซึ่งเป็นเหตุ สูดวิสัยโดยมิได้เป็นความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เป็นความผิดพลาดจากขั้นตอน การปฏิบัติราชการของผู้ฟ้องคดีเองที่ออกประทานบัตรให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ล่าช้า และในการ คิดค่าตอบแทนการอนุมัติประทานบัตรตามฟ้องนั้น แม้ทางราชการสามารถคิดได้ตั้งแต่ ขณะยื่นคำขอประทานบัตรก็ตาม แต่ก็ต้องเป็นกรณีที่ทางราชการออกประทานบัตรให้แก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในเวลาอันควร เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอนุมัติประทานบัตรให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยมีอายุ ๑๒ ปี นับแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ จึงเป็นการออกประทานบัตรล่าช้าเป็นระยะเวลาจนถึง ๗ ปี โดยไม่มี

สำเนาถูกต้อง

โพ

(นางสาวศุภาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/เหตุอันควร...

เหตุอันควร นั้น เห็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรดังกล่าวถือเป็นภาระค่าใช้จ่ายของผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ นอกเหนือจากการจ่ายค่าภาคหลวงแร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมทั้งอื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมืองตามปริมาณแร่ก่อนที่จะขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๓๓ วรรคแรก มาตรา ๔๔ และมาตรา ๑๐๔ ประกอบกับ ข้อ ๘ ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งผู้ยื่นคำขอรับประทานบัตรทุกรายต้องดำเนินการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งนี้ เนื่องจากแร่เป็นทรัพยากรของรัฐที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป รัฐจึงต้องเข้ามาบริหารจัดการเพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ผู้ยื่นคำขอรับประทานบัตรทุกรายจึงต้องดำเนินการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว สำหรับในกรณีพิพาทนี้ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ซึ่งขอประทานบัตรได้ทำบันทึกสัญญาข้อตกลงว่าจะจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐโดยถือเอาข้อตกลงดังกล่าวเป็นเงื่อนไขในการออกประทานบัตรแล้ว ดังนั้นเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประทานบัตรให้แก่ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ถือได้ว่าผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ได้รับประโยชน์สมตามเจตนาในสัญญา ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนตามข้อตกลงดังกล่าว และเมื่อผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงย่อมทำให้รัฐเสียผลประโยชน์อันพึงได้รับตามสัญญา ประกอบกับเมื่อรัฐได้อนุญาตประทานบัตรแก่ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ไปแล้ว ย่อมไม่อาจออกประทานบัตรให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่นได้อีก ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้ประกอบการรายอื่นเสียสิทธิแล้ว รัฐก็ได้รับความเสียหายในกรณีนี้เช่นเดียวกัน การที่ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินกิจการเหมืองแร่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ จึงไม่ทำให้ข้อตกลงการจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐสิ้นผลผูกพัน ผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ยังต้องมีหน้าที่ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษที่ค้างชำระอยู่ข้ออ้างของผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ถึงผู้ผูกฟองคัตที่ ๕ ดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนข้ออ้างของผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ ที่ว่าได้จดทะเบียนเลิกห้างแล้ว และชำระบัญชีเสร็จสิ้นตามกฎหมายระเบียบของทางราชการทุกประการแล้ว และผู้ผูกฟองคัตที่ ๒ ถึงผู้ผูกฟองคัตที่ ๕ ได้ชำระเงินลงหุ้นครบถ้วนแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามฟองนั้น เห็นว่าในส่วนของผู้ผูกฟองคัตที่ ๑ แม้จะได้จดทะเบียนเลิกห้างและเสร็จการชำระบัญชีแล้วก็ตาม

สำเนาถูกต้อง

๗๖

(นางสาวญาณีตา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/แต่ตราใบใด...

แต่ตราบิตที่ยังไม่ได้ชำระหนี้แก่ผู้ฟ้องคดี หนี้ที่มีต่อผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ระงับและผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องเรียกหนี้ดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ (ประเภทไม่จำกัดความรับผิด) และเป็นผู้ชำระบัญชีได้ภายในกำหนดสองปีนับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีตามมาตรา ๑๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และแม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จะได้ชำระเงินลงหุ้นครบถ้วนแล้ว อันมีผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดหลุดพ้นจากความรับผิดตั้งแต่วันวินิจฉัยไว้แล้วก็ตาม แต่ในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปรากฏหลักฐานว่าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันก่อนจดทะเบียนเลิกห้าง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงต้องร่วมรับผิดในหนี้สินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงชำระผู้ฟ้องคดีอยู่ และผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องเรียกหนี้ดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐๗๗ (๒) และมาตรา ๑๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

ประเด็นที่สาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ กระทำผิดสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ให้ไว้กับผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากผิดสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องรับผิดชอบใช้เงินแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญาค้ำประกันหรือไม่ เพียงใด และวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้ทำสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยข้อความในสัญญาค้ำประกัน ข้อ ๑ วรรคสอง กำหนดว่า ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขใดในสัญญา ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิปรับเงินหรือเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยอมชำระเงินทันทีโดยไม่ต้องเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระก่อน และข้อ ๓ กำหนดว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จะไม่เพิกถอนการค้ำประกันในระหว่างเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขในสัญญา ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาโดยไม่ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท พร้อมค่าปรับตามข้อตกลง ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอจดทะเบียนเลิกห้างและได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กลับเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงมีหน้าที่ต้องชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามสัญญา กล่าวคือ ไม่ชำระเงิน

สำเนาถูกต้อง
1hw
(นางสาวกัญญาธิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผลประโยชน์...

ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท พร้อมค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีนับแต่วันผิดนัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงมีหน้าที่ต้องชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ โต้แย้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้รับการเวนคืนสัญญาค้ำประกันฉบับจริงจากผู้ฟ้องคดีแล้ว และได้ยกเลิกหนังสือสัญญาค้ำประกันพร้อมทั้งคืนหลักประกันที่ยึดถือไว้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วนั้น เห็นว่า แม้เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจะคืนหนังสือค้ำประกันให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไป ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำหนังสือค้ำประกันมาคืนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ซึ่งอาจเป็นความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีก็ตาม และแม้ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานราชการจะมีส่วนบกพร่องดังกล่าวอยู่ด้วย ก็ไม่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ หลุดพ้นความรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันไปได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาประสงค์จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ พ้นจากความรับผิดชอบ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จะได้รับเวนคืนหนังสือสัญญาค้ำประกันอันเป็นเอกสารหลักฐานแห่งหนี้ ซึ่งเข้าข้อสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๒๗ วรรคสาม ว่าหนี้เป็นอันระงับสิ้นไปแล้วก็ตาม แต่ข้อสันนิษฐานตามกฎหมายดังกล่าวมิใช่ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด จึงสามารถพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวให้เห็นเป็นอย่างอื่นได้ ประกอบกับการระงับแห่งหนี้ตามสัญญาค้ำประกันได้มีบทบัญญัติที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงต้องบังคับตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อสันนิษฐานดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๘ ซึ่งบัญญัติว่า อันผู้ค้ำประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในขณะที่ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ และมาตรา ๖๙๙ บัญญัติว่าการค้ำประกันอาจเลิกเสียเพื่อคราวอันเป็นอนาคตได้ โดยบอกกล่าวความประสงค์แก่เจ้าหนี้ในกรณีเช่นนั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดชอบในกิจการที่ลูกหนี้กระทำลงภายหลังคำบอกกล่าวนั้น ได้ไปถึงเจ้าหนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดสัญญาไม่ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ และยังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีอยู่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกันย่อมไม่หลุดพ้นจากความรับผิดชอบดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๘ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จะอ้างธรรมเนียมปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้รับเวนคืนต้นฉบับหนังสือสัญญาค้ำประกันจาก

สำเนาถูกต้อง

lw

(นางสาวอาณานิศา พลทอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้เป็นลูกค้าโดยสุจริต และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ได้คืนหลักประกันไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดในฐานะผู้ค้ำประกันแล้วหาได้ไม่ ประกอบกับตามสัญญาค้ำประกัน เลขที่ ๔๘ - ๔๙ - ๐๐๑ - ๙ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ข้อ ๓ ยังระบุด้วยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จะไม่เพิกถอนการค้ำประกันในระหว่างเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไข ในสัญญา และข้อ ๑ วรรคสอง ของหนังสือสัญญาค้ำประกันดังกล่าว กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันในกรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาที่ทำไว้กับ ผู้ฟ้องคดี หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดของสัญญาดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิ ธิรับหลักประกันหรือเรียกค่าปรับและหรือค่าเสียหายใดๆ จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงต้องร่วมรับผิดกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญาค้ำประกันรวมเป็นเงินไม่เกินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงไม่อาจรับฟังได้

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทน การออกประทานบัตรพร้อมค่าปรับถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และชำระ ค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้ร่วมรับผิดไม่เกินวงเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ชำระให้เสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก ให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่อาจเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยเห็นว่าข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทน การออกประทานบัตรเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอประทานบัตร มิใช่เกิดจากสัญญาประทานบัตร จึงมิใช่สัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำเอา อายุความ ๕ ปีมาบังคับใช้ได้ คดีจึงขาดอายุความ และเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้ยื่นคำขอที่ ๘๙/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ขอประทานบัตร เพื่อทำเหมืองหินในเขตท้องที่ตำบลโนนพะยอม ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ต่อทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) ในระหว่างการอนุมัติประทานบัตรนั้น ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติ

สำเนาถูกต้อง

Thw

(นางสาวอุษณิศลา พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ประทานบัตร...

ประทานบัตรชั่วคราวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒ ครั้ง มีอายุครั้งละ ๑ ปี นับแต่วันออก คือ ครั้งที่ ๑ ออกเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ จากนั้นก็ได้ออกประทานบัตร จนเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ จึงได้ออกประทานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอายุ ๑๐ ปี ซึ่งหมายความว่า ในการขอประทานบัตร เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ตามคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคุณสมบัติและ ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการโดยครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีหรือทางราชการจึงได้ออก ประทานบัตรดังกล่าวให้ แต่ได้ออกล่าช้าไป ทั้งๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีความบกพร่องใดๆ ในการคิดค่าตอบแทนการอนุมัติประทานบัตรตามฟ้องนั้น แม้ทางราชการสามารถคิดได้ตั้งแต่ ขณะยื่นคำขอ แต่ต้องเป็นกรณีที่ทางราชการออกประทานบัตรในเวลาอันสมควร แต่ตามคดีนี้ ประทานบัตรมีอายุนับแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ แต่ทาง ราชการหรือผู้ฟ้องคดีอนุมัติประทานบัตรเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้ว ถึง ๗ ปี จึงได้ออกประทานบัตรโดยไม่มีเหตุอันควร ความล่าช้าในการอนุมัติประทานบัตรของ ผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทำเหมืองในเวลาตามสมควร ทำให้ไม่มีเงินชำระ หนี้เงินกู้ที่ได้ยืมมาดำเนินการทำเหมืองตั้งแต่ต้น จนถูกเจ้าหนี้ฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งความล่าช้า ในการอนุมัติประทานบัตรเกิดจากผู้ฟ้องคดีฝ่ายเดียว ผู้ฟ้องคดียอมคาดหมายได้ล่วงหน้า อยู่แล้วว่าการอนุมัติประทานบัตรล่าช้าจะก่อความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งความเสียหาย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สวอนสิทธิที่จะเรียกร้องจากผู้ฟ้องคดีและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้น ในการทำเหมืองตามประทานบัตรชั่วคราวดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลงทุน ปรับพื้นที่แปลงสัมปทาน ตัดถนนเพื่อการขนย้ายหินทราย ซื้อเครื่องจักร รถยนต์ ปลูกสร้างอาคาร จัดจ้างบุคลากร และแรงงานเป็นจำนวนมาก โดยกู้ยืมเงินจากธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มาใช้จ่ายด้วยความคาดหมายว่าเมื่อสิ้นอายุประทานบัตรชั่วคราวแล้วก็จะได้ประทานบัตร ภายในเวลาตามสมควร ในระหว่างที่รอประทานบัตรนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องมีภาระ ค่าใช้จ่ายค่าจ้างบุคลากร และแรงงาน ชำระเงินกู้แก่ทางธนาคาร แต่เมื่อไม่ได้ทำเหมือง ก็ไม่มีรายได้พอจ่ายภาระหนี้ดังกล่าว จนถูกธนาคารฟ้องดำเนินคดี ถูกยึดทรัพย์ ถูกบังคับ จากเจ้าหนี้ให้จดทะเบียนเลิกห้าง การเลิกห้างจึงมิได้เกิดจากความสมัครใจ

ในการออกประทานบัตรนั้น ฝ่ายผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ต้องการผลตอบแทน ที่สมควรจึงออกประทานบัตรให้ ส่วนฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีความประสงค์ต้องการผลตอบแทน ที่สมควรเช่นกันจึงได้ขอประทานบัตร ฝ่ายผู้ฟ้องคดีคิดค่าตอบแทนโดยคิดคำนวณจากมูลค่า

สำเนาถูกต้อง
Thw
(นางสาวญาณีตา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ของปริมาณ...

ของปริมาณหินทรายในแปลงประทานบัตร ซึ่งหมายความว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำเหมืองนำหินทรายที่มีอยู่ในแปลงประทานบัตรออกไปจำหน่ายหรือออกไปเพื่อการก่อสร้างได้ทั้งหมดภายในอายุประทานบัตรก็ควรจะให้ค่าตอบแทนตามที่ถูกฟ้องคดีเรียกร้อง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทำเหมืองตามระยะเวลาของอายุประทานบัตร เนื่องจากผู้ฟ้องคดีออกประทานบัตรล่าช้าไปถึง ๗ ปี เวลาที่เหลือเพื่อจะทำเหมืองจึงมีอยู่เพียง ๔ ปี ๑ เดือนเท่านั้น ซึ่งไม่ถึงครึ่งหนึ่งของอายุประทานบัตร เวลาที่เหลือดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของอายุประทานบัตร การที่ผู้ฟ้องคดีออกประทานบัตรล่าช้าเช่นนั้นผู้ฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ว่าจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายไม่อาจทำเหมืองได้ปริมาณหินทรายมากพอตามที่ควรจะได้ และการทำข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำไว้กับผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นการทาล้วงหน้าก่อนที่จะได้รับประทานบัตร แต่เป็นเวลาภายหลังจากได้รับประทานบัตรชั่วคราวแล้วผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงคาดหมายว่าจะได้ประทานบัตรในเวลาอันรวดเร็วเพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับประทานบัตร แต่ผู้ฟ้องคดีออกประทานบัตรแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ และมีเวลาทำเหมืองเพียง ๔ ปีเศษ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบข้อเท็จจริงว่าจะได้ประทานบัตรล่าช้าและมีเวลาทำเหมืองในระยะเวลาที่สั้น ๆ เช่นนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือวิญญูชนก็จะไม่เข้าทำข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรกับฝ่ายผู้ฟ้องคดี เนื่องจากระยะเวลา ๓ ปี ที่ต้องรอประทานบัตรเป็นเวลานานเกินไป และเวลาที่จะทำเหมืองเหลือน้อยเกินไป แม้ได้รับประทานบัตรก็ไม่อาจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มการลงทุน ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรม จึงไม่มีผลบังคับใช้หากมีผลบังคับใช้ก็ควรจะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามสัดส่วนของระยะเวลาที่สามารถทำเหมืองได้ คือเพียงร้อยละ ๔๐ จึงจะเป็นธรรม

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เลิกห้างโดยดำเนินการตามระเบียบของทางราชการทุกประการ เช่น มีการชำระบัญชีโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีการประกาศตามระเบียบผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงไม่มีภาระต้องชำระหนี้ใดๆ อีกต่อไป เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจดำเนินการทำเหมืองได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ขอสัญญาประกันคืนโดยสุจริตซึ่งได้รับคืนจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ฟ้องคดีโดยชอบอันเป็นการปลดหนี้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หนี้สินตามฟ้องจึงจะระงับ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการคืนเอกสารแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวญาณีตา พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/เป็นการกระทำ...

เป็นการกระทำโดยประมาทของเจ้าหน้าที่จึงเป็นการกล่าวอ้างลอยๆ โดยไม่ปรากฏว่า มีการสอบสวนเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ผู้ค้ำสัญญาประกัน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ อุทธรณ์ว่า สิทธิในการฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ต้องตกอยู่ ภายใต้อายุความหนึ่งปี ก่อนมีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่แก้ไขเรื่องอายุความในการฟ้องคดีเป็นห้าปี เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นเวลาก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ คดีจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว และเมื่อข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีการแจ้งความเสียหายที่ได้รับอันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตร ล่าช้าต่อผู้ฟ้องคดี และได้แจ้งเลิกห้างต่อผู้ฟ้องคดี และขอรับหนังสือคำประกันคืนจากผู้ฟ้องคดีแล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ขอดกกลางการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์ แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรจึงเป็นอันเลิกกัน ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ แล้ว แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่มีหลักฐานการแจ้งการจดทะเบียนเลิกห้างต่อผู้ฟ้องคดี แต่ก็หาได้มี กฎหมายบังคับไว้ในกรณีการแจ้งการจดทะเบียนเลิกห้างและการแจ้งความเสียหายที่ได้รับ อันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตรล่าช้า ว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือไม่ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีก็ได้โต้แย้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีการแจ้งการจดทะเบียนเลิกห้าง แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด คงกล่าวอ้างเพียงว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีคืนหนังสือสัญญา คำประกันโดยการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเอกสารเท่านั้น ทั้งก็ไม่ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการรับผิดชอบติดตามภาระหนี้และ เก็บรักษาเอกสารแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการแจ้งการเลิกห้างให้แก่ ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ อายุความในการฟ้องเรียกให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ร่วมรับผิดชอบตามสัญญาพิพาทและสัญญาค้ำประกันของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้รับผิดชอบภายในกำหนด หนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีนำสัญญาพิพาทและสัญญาค้ำประกันมาฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวณัฐฉา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/รับผิดชอบ...

รับผิดชอบศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จึงเกินกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นอันขาดอายุความตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้างและจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้เสร็จภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยไม่อาจถือเอาประโยชน์ในเงื่อนไขเวลาที่ผ่อนชำระเป็นงวดๆ และชำระงวดแรกในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ตามข้อตกลงในสัญญาพิพาทได้อีกต่อไป จึงอาจถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องชำระเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีนับแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งการจดทะเบียนเลิกห้างและการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดชำระหนี้งวดแรกตามสัญญาที่พิพาทแต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระ จึงเป็นการไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งหากนับแต่วันดังกล่าว (วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙) ถึงวันฟ้องก็เกินกำหนดหนึ่งปี คดีของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้จึงเป็นอันขาดอายุความตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ เช่นกัน

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้างเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งในการเลิกห้างนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ทำตามระเบียบของทางราชการทุกประการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งการเลิกห้างกับแจ้งถึงความเสียหายที่ได้รับอันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตรล่าช้าต่อผู้ฟ้องคดี และขอรับหนังสือคำประกันคืนจากผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็คืนหนังสือคำประกันแล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรและสัญญาคำประกัน ฉบับวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ จึงเป็นอันเลิกกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว นับแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่า ได้มีการแจ้งความเสียหายที่ได้รับอันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตรล่าช้าต่อผู้ฟ้องคดี และได้แจ้งเลิกห้างต่อผู้ฟ้องคดีและขอรับหนังสือคำประกันคืนจากผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พึงได้ทราบจากคำวินิจฉัยในคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

สำเนาถูกต้อง
ทพ
นางสาวอุษณิศา พลกอง
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงไม่อาจยกข้อต่อสู้ในประเด็นนี้ขึ้นต่อสู้ในชั้นยื่นคำให้การในศาลปกครองชั้นต้นได้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เห็นว่า ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญแห่งคดีอันจะทำให้การวินิจฉัยคดีเป็นไปโดยเที่ยงธรรมและเป็นข้อกฎหมายที่สำคัญอันเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ทั้งเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพราะการฟ้องคดีนี้เป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรของประเทศ อีกทั้งเหตุในการฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุที่มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เห็นว่า ข้อเท็จจริงดังกล่าวควรได้รับการพิจารณาจากศาลปกครองสูงสุด

ในประเด็นที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐพร้อมค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าสัญญาข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นสัญญาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผลประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการที่รัฐโดยกระทรวงอุตสาหกรรมออกประทานบัตรอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ที่ขออนุญาตประทานบัตรได้เป็นเวลา ๑๐ ปี ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และเมื่อคดีของผู้ฟ้องคดีเป็นคดีที่ยื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันก่อนที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีผลใช้บังคับ คดีของผู้ฟ้องคดีจึงต้องบังคับตามกำหนดเวลาการฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ กรณีจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๒ มาปรับใช้กับคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเช่นกัน อีกทั้ง หากจะนับระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๘ จนถึงวันฟ้อง คือ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ก็ยังคงเกินกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีตามมาตรา ๕๑

สำเนาถูกต้อง
ทพ
(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติกร

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ จึงเป็นอันขาดอายุความ และเมื่อปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบภาระหนี้และจัดเก็บเอกสารของผู้ฟ้องคดีได้มีการคืนต้นฉบับหนังสือคำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งการเลิกห่างกับแจ้งถึงความเสียหายที่ได้รับอันเนื่องมาจากได้รับประทานบัตรล่าช้าต่อผู้ฟ้องคดี และขอรับหนังสือคำประกันคืนจากผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็คืนหนังสือคำประกันแล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ เพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรและสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ จึงเป็นอันเลิกกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว นับแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ และเมื่อปรากฏว่า ณ วันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้บอกกล่าวทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ชำระหนี้ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรและสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ จึงถือว่าไม่มีหนี้ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีภาระหนี้ที่จะต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี และเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามสัญญาคำประกันให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย ส่วนในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจะประมาทเลินเล่อคืนสัญญาคำประกันให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องมาฟ้องดำเนินคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เป็นคดีนี้ ก็เป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องไปพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีเอง หากมีผลทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องรับผิดชอบตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรและสัญญาคำประกัน ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ อีกแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นอันขาดอายุความตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงไม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายกคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น โดยพิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ตามกฎหมายด้วย

สำเนาถูกต้อง
ฟว
(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในบังคับอายุความ ๕ ปี เพราะมูลกรณีพิพาท มิใช่เป็นการบังคับตามสัญญาทางปกครอง เนื่องจากมูลหนี้เกี่ยวกับข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เกิดจากกรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอประทานบัตร มิใช่เกิดจากสัญญาประทานบัตรนั้น ถือเป็นข้อตกลงอ้างที่ปราศจากเหตุผล เพราะคำขอประทานบัตรเป็นส่วนประกอบของประทานบัตรและเป็นข้อตกลงที่เป็นเงื่อนไขในการออกประทานบัตรฉบับพิพาทเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามการชำระหนี้ให้ครบถ้วนโดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร กรณีพิพาทจึงเป็นการใช้สิทธิบังคับตามสัญญาทางปกครอง เกี่ยวด้วยลักษณะเป็นสัญญาสัมปทานอยู่ในบังคับอายุความ ๕ ปี ตามกฎหมาย การฟ้องคดีนี้จึงไม่ขาดอายุความแต่อย่างใด

ในประเด็นค่าตอบแทนพิเศษนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์คัดค้านว่าควรจะลดจำนวนลงให้เหลือเพียงร้อยละ ๔๐ เพราะผู้ฟ้องคดีออกประทานบัตรให้ล่าช้านั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรที่สำนักงานทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ และประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตรในพื้นที่ขอประทานบัตรจึงได้ยื่นคำขอประทานบัตรชั่วคราวด้วยในคราวเดียวกันและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับประทานบัตรชั่วคราวที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ และได้รับประทานบัตรชั่วคราวที่ ๔๐/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ซึ่งผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เช่นเดียวกับผู้ถือประทานบัตร และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ทำเหมืองตลอดมาโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องเพื่อขอออกไปอนุญาตหยุดทำเหมืองแต่ประการใด จนกระทั่งวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ทำข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรเป็นจำนวนเงิน ๑๕๒,๓๕๐ บาท และผู้ฟ้องคดีได้ออกประทานบัตรให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงจำต้องรับผิดชอบผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐเต็มจำนวนตามข้อตกลงตามที่กฎหมายกำหนดทุกประการโดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ

สำเนาถูกต้อง
ฟพ
(นางสาวญาณีตา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ในประเด็น...

ในประเด็นการระงับแห่งหนึ่งซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีได้คืนสัญญาประกันการชำระหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถือว่าหนี้ระงับนั้น ผู้ฟ้องคดีขอคัดค้านว่ามูลหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกิดจากการใช้ประโยชน์ และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่มีกฎหมายใด บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบชำระหนี้เพราะเหตุแห่งการไม่ชำระหนี้ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะได้สัญญาประกันการชำระหนี้คืนไปไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ หนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีต่อหน่วยงานของรัฐก็ไม่ระงับแต่ประการใด ในส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้จำเป็นต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามข้อวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นซึ่งชอบด้วยเหตุผลในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว

กรณีประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ อุทธรณ์คัดค้านว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีขาดอายุความหนึ่งปีนับถึงวันฟ้องคดีโดยจะนำอายุความห้าปีมาใช้บังคับกับการฟ้องคดีนี้ไม่ได้เพราะพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป อันเป็นวันที่หลังจากวันฟ้องคดีนี้ (วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑) ผู้ฟ้องคดีขอคัดค้านว่าแม้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีผลบังคับใช้วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หลังจากวันฟ้องคดีก็ตาม แต่การพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้กระทำหลังจากกฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ซึ่งกฎหมายได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญเรื่องอายุความฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองจากหนึ่งปีเป็นห้าปี ซึ่งมีผลบังคับใช้อยู่ในขณะยื่นฟ้องคดีและวันที่ศาลพิพากษาคดี กรณีจึงจำเป็นต้องนำอายุความห้าปีมาใช้บังคับตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ขาดอายุความฟ้องคดีแต่ประการใด และในส่วนประเด็นอายุความฟ้องคดีอีกส่วนหนึ่งนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ภายในอายุความ ๒ ปี นับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีของห้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามความในมาตรา ๑๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยถูกต้อง เนื่องจาก การชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สิ้นสุดเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกันยังคงผูกพันในการชำระหนี้ร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

สำเนาถูกต้อง

๗๖

(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติกร

/ในประเด็น...

ในประเด็นการระงับแห่งนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จดทะเบียนเลิกห้าง และการขอเอกสารสัญญาค้ำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ คืบจากเจ้าหน้าที่ของ ผู้ฟ้องคดีนั้น ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกำหนดให้หนังสือนี้เป็นมูลมาจากข้อตกลงจ่าย ผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อการออกประทานบัตร การทำเหมืองแร่ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ระงับไปโดยการไม่ชำระหนี้ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกัน จึงจำต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามคำฟ้องจนครบถ้วนต่อไป

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ โดยพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ต่อทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) เพื่อขอ รับประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินทรายเพื่อการก่อสร้าง โดยวิธีการ ทำเหมืองหาบ เป็นเนื้อที่ ๘๔ ไร่ ๗๘ ตารางวา ในเขตท้องที่ตำบลกุดเพ็ชร์และตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรณี (นครราชสีมา) ได้ลงรับไว้ตามคำขอรับประทานบัตร ที่ ๘๙/๒๕๓๙ ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับประทานบัตร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรชั่วคราว ภายในพื้นที่ตามคำขอประทานบัตรที่ ๘๙/๒๕๓๙ โดยมีความประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตร ซึ่งเป็นการขอ ประทานบัตรชั่วคราว ครั้งที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประทานบัตร ชั่วคราวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ ตามประทานบัตร ชั่วคราว ที่ ๑/๒๕๔๐ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ตามประทานบัตร ชั่วคราวที่ ๔๐/๒๕๔๑ มีอายุครั้งละ ๑ ปี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ออกประทานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ให้กับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยก่อนที่จะได้รับประทานบัตรดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำบันทึก

สำเนาถูกต้อง
จพ
(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ข้อตกลง...

ข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ไว้กับผู้ฟ้องคดี โดยตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณีเดิม) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอผ่อนชำระเงินเป็นงวด งวดละเท่าๆ กัน และได้สิทธิให้ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก นับแต่รับประทานบัตร โดยขอชำระผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทน การออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๔ งวด จำนวนเงินงวดละ ๔๔,๔๗๑.๓๖ บาท โดยจะชำระแต่ละงวดภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ของปีถัดจากปีที่ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก ตามลำดับทุกปีจนครบถ้วน ซึ่งครบกำหนดชำระเงินงวดแรกภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ในการรับประทานบัตรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยินยอมผูกพันตนเป็น ผู้ค้ำประกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อผู้ฟ้องคดีเป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาค้ำประกัน ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าทำกิจการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม ชนิดหินทราย โดยวิธีเหมืองหาบ นับแต่ได้รับประทานบัตรชั่วคราวแล้ว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้าง ซึ่งนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนไว้เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยไม่ได้ชำระเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีได้คืนหนังสือสัญญาค้ำประกัน ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ต้องชำระเงินจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระหนี้ แต่เพิกเฉย จึงถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าผิดนัดชำระหนี้และต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๔,๒๗๘.๗๕ บาท รวมเป็นเงินที่ต้อง รับผิดชอบชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกัน ต้องร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ร่วมกันหรือแทนกันในหนีดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันและหรือแทนกันชำระเงิน จำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันและหรือแทนกันชำระ ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในต้นเงิน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกจะชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วเสร็จ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน

สำเนาถูกต้อง
 ๗๒
 (นางสาวสุภาณิกา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ผลประโยชน์...

ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรพร้อมค่าปรับถึงวันฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และชำระค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้ร่วมรับผิดชอบไม่เกิน วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ชำระให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืน ค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก ให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เห็นด้วยกับ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว จึงยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาหรือมีคำสั่ง กลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยื่นอุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้ศาลปกครองสูงสุด พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง และให้ผู้ฟ้องคดี ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ตามกฎหมายด้วย

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย ในชั้นอุทธรณ์สี่ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง คดีพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เกี่ยวกับข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์ แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) และสัญญาคำประกันการปฏิบัติตามข้อตกลง ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือไม่ ประเด็นที่สอง ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ประเด็นที่สาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) หรือไม่ เพียงใด และประเด็นที่สี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องร่วมรับผิด กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) หรือไม่ เพียงใด

ประเด็นที่หนึ่ง คดีพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เกี่ยวกับข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ

สำเนาถูกต้อง
ฟ
(นางสาวอุษานี พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/เพื่อตอบแทน...

เพื่อตอบแทนการออกประกาศนบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) และสัญญาคำประกันการปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามบทนิยาม "สัญญาทางปกครอง" ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น "สัญญาทางปกครอง" หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยที่ประกาศนบัตร ที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกให้แกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ เพื่อให้ทำเหมืองหินอุตสาหกรรม ชนิดหินทราย (เพื่อการอุตสาหกรรมก่อสร้าง) โดยวิธีเหมืองหอบ ณ ตำบลโนนพะยอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีอายุ ๑๒ ปี นับแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ และสิ้นอายุวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ เนื้อที่ ๘๓ ไร่ ๓ งาน ๘๙ ตารางวา ตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๘๘/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๓๙ มีลักษณะเป็นการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ที่กำหนดในประกาศนบัตร และข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประกาศนบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑ ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตประกาศนบัตรเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม ชนิดหินทราย (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ตามคำขอดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นสองพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) และให้ถือว่าข้อตกลงนี้เป็นเงื่อนไขในการออกประกาศนบัตร ข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประกาศนบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ดังกล่าว จึงเป็นสัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้แสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นสัญญา

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวกัญญา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ทางปกครอง...

ทางปกครองตามนัยบทนิยาม "สัญญาทางปกครอง" ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ยกมาแสดงไว้ข้างต้น ส่วนสัญญา คำประกัน ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยอมผูกพันเป็นผู้ค้ำประกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อผู้ฟ้องคดี เป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาที่ทำไว้กับผู้ฟ้องคดีหรือปฏิบัติ ผิดเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดของสัญญาดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิปรับเงินหรือเรียก ร้อง ค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ยอมชำระเงินให้ทันทีโดยไม่ต้อง เรียก ร้อง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระก่อน นั้น ก็เป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาทางปกครอง ดังกล่าว และการที่จะวินิจฉัยความรับผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ พึ่งมีต่อผู้ฟ้องคดีตามสัญญา คำประกันได้ จำต้องวินิจฉัยความรับผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พึ่งมีต่อผู้ฟ้องคดีตามสัญญา ทางปกครองดังกล่าว เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดนัดจ่ายผลประโยชน์ พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร เลขที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามข้อตกลงการจ่าย ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท พร้อมค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๓๔,๒๗๘.๗๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และชำระ ค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตาม ข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมรับผิดกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา ทางปกครอง อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในทำนองที่ว่า ข้อตกลง การจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นข้อตกลงที่เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอ ประทานบัตร มิได้เกิดจากสัญญาประทานบัตร จึงมิใช่สัญญาทางปกครอง ฟังไม่ขึ้น

สำเนาถูกต้อง

พ.ว

(นางสาวญาณิศา พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ประเด็นที่สอง...

ประเด็นที่สอง ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า แม้มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จะได้บัญญัติให้การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองต่อศาลปกครองต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วบัญญัติให้การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องยื่นฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี และโดยที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีผลใช้บังคับกับการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองทุกคดีในทันที ทำให้ระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แต่เดิมต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี เปลี่ยนไปเป็นต้องยื่นฟ้องภายในห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในทำนองที่ว่า เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นเวลาก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ สิทธิในการฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีนี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงฟังไม่ขึ้น แม้ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออก

สำเนาถูกต้อง
ฟพ
(นางสาวอุษณิศา พลกอง)
เจ้าพนักงานศาลปกครองปฏิบัติการ

/ประธานบัตร...

ประธานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตประธานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม ชนิดหินทราย (เพื่ออุตสาหกรรมการก่อสร้าง) ตามคำขอที่ ๘๘/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒,๓๕๐ บาท และให้ถือว่าข้อตกลงนี้เป็นเงื่อนไขการออกประธานบัตร โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอผ่อนชำระเป็นงวดๆ งวดละเท่าๆ กัน ซึ่งได้สิทธิให้ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก นับแต่ได้รับประธานบัตร (อัตราดอกเบี้ย MLR ๖.๕ ต่อปี) โดยขอชำระผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) จำนวน ๔ งวด เป็นจำนวนเงินงวดละ ๔๔,๔๗๑.๓๖ บาท โดยจะชำระแต่ละงวดภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ของปีที่ถัดจากปีที่ปลอดชำระสองปีแรก ตามลำดับทุกปีจนครบถ้วน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประธานบัตรที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗/๐ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) งวดที่หนึ่ง ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ และชำระเงินดังกล่าวงวดที่สอง งวดที่สาม และงวดที่สี่ ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ตามลำดับ แต่โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้าง ซึ่งนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ชำระบัญชี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) เป็นจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ทั้งจำนวน ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นอย่างช้า โดยไม่อาจถือเอาประโยชน์จากเงื่อนไขที่จะขอผ่อนชำระเป็นงวดๆ โดยชำระงวดแรกภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ตามที่กำหนดในข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประธานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีได้ทวงถามให้ใช้หนี้จำนวนดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ชำระบัญชีก็ต้องวางเงินเท่าจำนวนหนี้หนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการวางทรัพย์สินแทนชำระหนี้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒๖๔ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็มีสิทธิฟ้องเรียกหนี้จำนวน

สำเนาถูกต้อง
 พว
 (นางสาวอุษณิศา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ดังกล่าว...

ดังกล่าวเอาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในฐานะผู้ค้าประกัน การชำระหนี้จำนวนดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี กรณีจึงต้องถือว่าวันที่มีเหตุแห่งการที่ผู้ฟ้องคดี จะฟ้องเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ชำระเงินผลประโยชน์ พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐจำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี คือ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ แม้จะปรากฏหลักฐานว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอหนังสือสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติ ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี และนายสมชาย คำคล่อง นายช่างเหมืองแร่ ๔ รัชการราชการในตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้คืนหนังสือสัญญาค้ำประกันดังกล่าว ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ อันเป็นวันก่อนวันจดทะเบียนเสร็จ การชำระบัญชี หลักฐานดังกล่าวจึงไม่อาจบ่งชี้ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ในวันเดียวกันกับวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ อันเป็นวันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี นอกจากนั้น แม้มาตรา ๑๐๒๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะบัญญัติให้นายทะเบียนทุกคน จะต้องแต่งยอรายการซึ่งได้ลงทะเบียนส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เป็นคราว ๆ ตามแบบซึ่งรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ แต่ข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่า ได้มีการลงพิมพ์โฆษณาการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๙ ค วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๐ หน้า ๗ อัน เป็นเวลาภายหลังจากวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่หนี้เงินผลประโยชน์พิเศษ เพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร งวดที่ ๑ ถึงกำหนดชำระแต่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้รับชำระจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ได้รู้ ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามที่มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนด ทั้งยังเป็นการยื่นฟ้องเรียกเอาหนี้สินซึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นลูกหนี้ของตนภายในสองปีนับแต่วันที่ ๒๖

สำเนาถูกต้อง
 พว
 (นางสาวกัญญา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/มกราคม...

มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อีกด้วย อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ที่ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว จึงมีอาจรับฟังได้

ประเด็นที่สาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) หรือไม่ เพียงใด พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ในทำนองว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอรับประทานบัตร ที่ ๘๙/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประทานบัตร ที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีอายุ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ และสิ้นอายุวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ล่าช้ากว่าวันที่ยื่นคำขอรับประทานบัตรถึง ๗ ปี ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเวลาทำเหมืองแร่ตามประทานบัตรเพียง ๔ ปี ๑ เดือนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของอายุประทานบัตร หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่าจะได้รับประทานบัตรล่าช้าเช่นนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คงจะไม่เข้าทำข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ กับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากระยะเวลาทำเหมืองตามประทานบัตรเหลือน้อยเกินไป ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมและไม่มีผลบังคับใช้ หรือหากมีผลบังคับใช้ ก็ควรจะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสัดส่วนของระยะเวลาที่สามารถทำเหมืองได้ คือ เพียงร้อยละ ๔๐ ของจำนวนผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐนั้น เห็นว่า มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า รัฐมนตรีเป็นผู้ออกประทานบัตร ในวรรคสองว่า ประทานบัตรให้มีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี นับแต่วันออก และในกรณีที่ผู้ขอประทานบัตรได้รับประทานบัตรชั่วคราวอยู่ก่อนแล้ว ให้นับอายุประทานบัตรเริ่มต้นแต่วันออกประทานบัตรชั่วคราวฉบับแรก ในวรรคสามว่า ในกรณีที่อายุของประทานบัตรชั่วคราวรายใดที่ได้ออกให้แล้วรวมกันมากกว่ากำหนดอายุของประทานบัตรที่จะออกให้ ก็ให้งดการออกประทานบัตรรายนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตร และได้ยื่นคำขอรับประทานบัตรชั่วคราว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประทานบัตรชั่วคราว ครั้งที่ ๑ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐

สำเนาถูกต้อง

ทพ

(นางสาวอุษณิศ พลกอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ตามประทานบัตร...

ตามประธานบัตรชั่วคราว ที่ ๑/๒๕๔๐ และได้ออกประธานบัตรชั่วคราว ครั้งที่ ๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ตามประธานบัตรชั่วคราว ที่ ๔๐/๒๕๔๑ การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประธานบัตร ที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยให้นับอายุประธานบัตรเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐ จึงเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้ว และในระหว่างรอรับประธานบัตรตามคำขอ ที่ ๘๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๘ อยู่ นั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็อาจจะยื่นคำขอรับประธานบัตรชั่วคราวเพื่อทำเหมืองแร่ภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้ได้ตลอดเวลา โดยมีพักต้องหยุดการทำเหมืองแร่หลังจากที่ประธานบัตรชั่วคราว ที่ ๔๐/๒๕๔๑ สิ้นอายุลงไว้ก่อนเพื่อรอประธานบัตรแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ขอประธานบัตรชั่วคราวอีกหลังจากที่ประธานบัตรชั่วคราว ฉบับที่ ๔๐/๒๕๔๑ สิ้นอายุลงเพื่อทำเหมืองแร่ต่อไปในระหว่างรอรับประธานบัตร จึงเป็นความสมัครใจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เองที่จะหยุดทำเหมืองแร่ และดังนั้น จึงมีอาจถือได้เลยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประธานบัตร ที่ ๓๑๔๒๒/๑๕๖๗๐ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่วซ้ำกว่าเวลาอันสมควร อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ในทำนองว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เลิกห้างโดยดำเนินการตามระเบียบของทางราชการทุกประการ เช่น มีการชำระบัญชีโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีการประกาศตามระเบียบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีภาระต้องชำระหนี้ใดๆ อีกต่อไป เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจดำเนินการทำเหมืองได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ขอสัญญาค้ำประกันคืนโดยสุจริต ซึ่งได้รับคืนจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ฟ้องคดีโดยชอบอันเป็นการปลดหนี้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หนี้สินตามฟ้องจึงระงับ นั้น เห็นว่า หนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ตามข้อตกลงจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประธานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท นั้น หากได้ระงับสิ้นไปเพราะเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้างโดยนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๘ ไม่ ดังจะเห็นได้จากความในมาตรา ๑๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทฟ้องเรียกหนี้สินจากห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้ภายในกำหนดสองปีนับแต่วันถึงที่สุด

สำเนาถูกต้อง

Thv

(นางสาวอุษณิศา พลกอง)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/แห่งการ...

แห่งการชำระบัญชี และการที่นายสมชาย นายช่างเหมืองแร่ ๔ รักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้คืนหนังสือสัญญาค้ำประกัน ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) โดยยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะพึงต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ นั้น ก็มีอาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ได้ปลดหนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว เนื่องจากมาตรา ๓๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า ถ้าเจ้าหนี้แสดงเจตนาต่อลูกหนี้ว่าจะปลดหนี้ให้ ท่านว่าหนี้นั้นก็พ้นอันระงับสิ้นไป และในวรรคสองว่า ถ้าหนี้มีหนังสือเป็นหลักฐานการปลดหนี้ก็ต้องทำเป็นหนังสือด้วย หรือต้องเวนคืนเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ให้แก่ลูกหนี้หรือขีดฆ่าเอกสารนั้นเสีย เมื่อนายสมชาย มิใช่ผู้มีอำนาจทำการแทนผู้ฟ้องคดีในความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก นายสมชาย จึงไม่อาจแสดงเจตนาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แทนผู้ฟ้องคดีว่าจะปลดหนี้ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ ทั้งหนังสือสัญญาค้ำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่นายสมชาย ได้คืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ก็มีขีดฆ่าเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้เงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี เอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ดังกล่าวแท้ที่จริงแล้วคือข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ การกระทำของนายสมชาย จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ข้อนี้ พังไม่ขึ้นเช่นกัน

ประเด็นที่สี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า สัญญาค้ำประกันของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เลขที่ ๔๘ - ๔๘ - ๐๐๐๑ - ๘ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวกัญญา พลงอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/กำหนดไว้...

กำหนดไว้ในข้อ ๑ ว่า ตามที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้ทำสัญญาว่าด้วยการทำเหมืองตามประทานบัตรตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ / อาชญาบัตรพิเศษ / ประทานบัตร / ประทานบัตรชั่วคราวที่ ๘๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งจะต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (ผู้ฟ้องคดี) เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท นั้น ข้าพเจ้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกัน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (ผู้ฟ้องคดี) เป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท กล่าวคือ หากห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาที่ทำไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (ผู้ฟ้องคดี) หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดของสัญญาดังกล่าว ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (ผู้ฟ้องคดี) หรือสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีสิทธิรับเงินหรือเรียกร้องค่าเสียหายจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้แล้ว ข้าพเจ้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยอมชำระเงินแทนให้ทันทีโดยมิต้องเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ชำระก่อน และในข้อ ๓ ว่า ข้าพเจ้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) จะไม่เพิกถอนการค้ำประกันในระหว่างเวลาที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณิชกิจจุจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขในสัญญา

เมื่อได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้นว่า หนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ มิได้รั้งรับสิ้นไป เพราะเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนเลิกห้างโดยนายทะเบียน ได้รับจดทะเบียนไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ และหรือเพราะเหตุที่นายสมชาย นายช่างเหมืองแร่ ๔ รักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ได้คืนหนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ แต่อย่างไร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในอันที่จะต้องร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระหนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) โดยจะต้องร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระหนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) เป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

สำเนาถูกต้อง
นางสาวอุษณิศา พลกอง
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ตามที่ระบุ...

ตามที่ระบุไว้ในหนังสือสัญญาค้ำประกัน อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในทำนองที่ว่า
 หนี้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี
 (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ตามข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ
 เพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ระบุสิ้นไปแล้วตั้งแต่วันที่
 ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ จึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในอันที่จะต้องร่วมกับ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ฟังไม่ขึ้น

เมื่อได้วินิจฉัยมาแล้วตามลำดับว่า คดีพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เกี่ยวกับข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์
 แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) และสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามข้อตกลง
 ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทำกับผู้ฟ้องคดี
 เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลา
 ที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบชำระเงินผลประโยชน์
 พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐให้แก่ผู้ฟ้องคดี (กรมทรัพยากรธรณี เดิม) จำนวน ๑๕๒,๓๕๐ บาท
 พร้อมค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒๖ มกราคม
 ๒๕๔๘ จนถึงวันฟ้อง คิดเป็นเงินจำนวน ๓๔,๒๗๘.๗๕ บาท รวมหนี้เงินต้นกับค่าปรับเป็นเงิน
 ทั้งหมด ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และชำระค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน
 ๑๕๒,๓๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖
 ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี
 เป็นจำนวนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินผลประโยชน์พิเศษ
 เพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรพร้อมทั้งค่าปรับถึงวันฟ้องเป็นเงิน
 จำนวน ๑๘๖,๖๒๘.๗๕ บาท และชำระค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน
 ๑๕๒,๓๕๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป
 จนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้ร่วมรับผิดชอบไม่เกินวงเงิน
 ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ชำระให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืน

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวกัญญาธิศา พลกอง)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/คำธรรมเนียม...

ค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก ให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงชอบแล้ว

พิพากษายืน

นายวรพจน์ วิสฤตพิชญ์
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวนและ
ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายวรารุช ศิริยุทธวัฒนา
ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีบริหารงานบุคคล
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย งามวงศ์ชน
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายมนูญ ปุณฺณกริยากร
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสุมาลี ลิ้มปไอวาท

สำนักงาน
นางสาวกัญญาธิศา พลทอง)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

